

Lessen over de Tafel van de Heer

en de eenheid van het Lichaam van Christus

1 Korinthe 10:14-11:1

Het Huis van God en het Lichaam van Christus

Het slot van hoofdstuk 10 en de daarop volgende hoofdstukken houden ons met een nieuw onderwerp bezig: de orde en de inrichting van de gemeente als Lichaam van Christus. Wat het 'lichaam' zowel als 'het huis' betreft, is er een groot verschil tussen de eerste Brief aan de Korinthiërs en die aan de Efeziërs. Deze laatste toont ons de Gemeente, die 'opgroeit tot een heilige tempel in de Heer', en spreekt over haar als 'een woonplaats van God in de Geest'. Dezelfde Brief laat ons de Gemeente ook zien als het Lichaam, dat verbonden is met het verheerlijkte Hoofd in de hemel. De Gemeente is daar het Lichaam van Christus naar de eeuwige raadsbesluiten van God. Ten slotte spreekt de Brief aan de Efeziërs over de Gemeente, die verbonden is met Christus, zoals man en vrouw dat zijn. De twee vormen maar één vlees, hoewel de Gemeente tegelijk aan Hem onderdanig is. Het is de Gemeente zoals Christus haar ziet, die Hij hier beneden reinigt om haar Zichzelf heilig en onberispelijk in de heerlijkheid voor te stellen.

Maar zoals we al zagen, beschouwt de eerste Brief aan de Korinthiërs de Gemeente als een huis dat gebouwd wordt door de mens, die verantwoordelijk is voor de bouwstoffen die hij daarvoor gebruikt en voor de orde die er moet heersen. Maar ook wanneer het gaat om de Gemeente als het Lichaam van Christus, stelt deze Brief ons iets heel anders voor dan de Brief aan de Efeziërs. Net zoals bij het Huis wordt ons hier het Lichaam onder de aandacht gebracht, gezien onder de verantwoordelijkheid van de mens. En ook op welke manier dit lichaam moet functioneren om Christus hier op aarde voor te stellen.

Deze gedachte wordt ontwikkeld in de volgende hoofdstukken, tot aan het eind van hoofdstuk 14. De Gemeente is geroepen als Lichaam van Christus uitdrukking te geven aan haar eenheid en alles te doen wat in overeenstemming is met deze verantwoordelijkheid. Hoe groot het praktische belang van dit gezichtspunt is, blijkt wel daaruit dat, al zijn we maar bijeen met twee of drie, we tóch geroepen zijn de eenheid van het Lichaam van Christus en de orde die daarbij hoort in deze wereld zichtbaar tot uitdrukking te brengen.

De Tafel van de Heer

Op grond hiervan is de plaats die aan de Tafel van de Heer toegekend wordt, in de verzen 14-22 van hoofdstuk 10, heel opmerkelijk. Allereerst en als hoofdpunt is het nodig om vast te stellen dat er in deze wereld een openbaring is van de eenheid van het Lichaam. Deze eenheid *bestaat*; wij hoeven haar niet te maken. Er is, zoals in de Brief aan de Efeziërs

gezegd wordt, één Lichaam en één Geest. Dat heeft God gedaan. Maar wij moeten op aarde deze eenheid tegenover de wereld tot uitdrukking brengen. In werkelijkheid is er maar één plaats waar dat gebeuren kan, namelijk aan de Tafel van de Heer. Het 'ene brood', dat wij op deze Tafel hebben en waaraan wij allen deelnemen, is het zichtbare teken dat wij allen één Lichaam zijn. Of de wereld dat wil zien of niet, verandert daaraan niets. Ik herhaal: er *is* een getuigenis, het enige waardoor de eenheid kan worden uitgedrukt, en dat getuigenis is door God Zelf ingesteld. Van deze kant bekeken – want we spreken hier nog niet over de gedachtenismaaltijd – heeft de Tafel van de Heer een bijzonder grote betekenis voor ons. We mogen dit nooit vergeten. Als we ons niet om de maaltijd van de Heer vergaderen om deel te nemen aan dit *ene brood*, tonen we een schuldige onverschilligheid ten aanzien van het uitdrukken van de eenheid, die aan onze verantwoordelijkheid is toevertrouwd.

Maar deze verzen brengen ons ook in herinnering, dat we ons nog van een ander feit bewust moeten zijn, namelijk dat men ook als gelovigen aan de Tafel van de Heer vergaderd kan zijn, zónder de eenheid van het Lichaam te openbaren. Ik geloof dat dit een belangrijk feit is dat bijzonder ernstig tot ons geweten spreekt. Mogen wij zeggen dat wij die eenheid aan de Tafel van de Heer tot uitdrukking brengen, wanneer wij net zoals de gelovigen in Korinthe innerlijk verdeeld en in een slechte geestelijke toestand zijn, vol kleingeestige kinderachtige jaloezie en onenigheden, zonder praktische eensgezindheid? In geen geval!

'Ik spreek als tot verstandigen; beoordeelt gij hetgeen ik zeg', schrijft de apostel in vers 15. Hoewel de Tafel van de Heer de uitdrukking is van de eenheid van het Lichaam van Christus, hebben we toch niet het recht te beweren dat wij deze Tafel hebben, en dus de eenheid van het Lichaam uitdrukken, als wij in ons praktische leven verdeeld zijn. Want laten we het nogmaals goed bedenken, deze hele Brief spreekt niet, zoals de Brief aan de Efeziërs, over de inhoud van Gods raadsbesluiten, maar over ónze verantwoordelijkheid en over de praktische openbaring van wat God ingesteld heeft. Wij kunnen dus door eigen schuld het onmetelijke voorrecht verliezen de grondwaarheid te verkondigen dat er in deze wereld één Lichaam van Christus is, waarvan alle gelovigen leden zijn, omdat ze immers één zijn met elkaar. God zij dank blijft dit Lichaam *in Zijn ogen* één. Maar als wij ontrouw zijn, zal dat door onze openbaring niet meer door de wereld gezien worden. Wat een verlies voor de Heer en voor Zijn getuigenis!

Gemeenschap

In het 16e vers gaat de apostel verder: 'De drinkbeker van de dankzegging die wij zegenen, is die niet de gemeenschap van Christus' bloed? Het brood dat wij breken, is dat niet de gemeenschap van Christus' Lichaam?' Over de uitdrukking 'gemeenschap' wil ik opmerken dat deze een tweevoudig karakter heeft. In 1 Johannes 1 vinden we dat, dankzij het feit dat wij het eeuwige leven bezitten, 'onze gemeenschap is met de Vader en met Zijn Zoon Jezus

Christus'. De gemeenschap wordt daar voorgesteld als een genot en een gemeenschappelijk deel met *de Vader en de Zoon*. Wij genieten de Zoon in dezelfde mate als de Vader. En de Vader, zoals de Zoon Hem geniet. En wij mogen deel hebben aan alles wat Hun deel is.

Maar in ons hoofdstuk betekent gemeenschap *dat de gelovigen gemeenschappelijk deelnemen aan alle zegeningen die door het bloed van Christus aangebracht zijn*. Dit gaat niet zo ver als het 'deel' dat wij in de Brief van Johannes vinden, maar het houdt toch een onmetelijk rijke zegen in.

Brood en beker

Eerst wordt de beker en daarna het brood genoemd. Waarom dit zo is, is niet zo moeilijk te begrijpen. Het is het bloed van Christus waaraan wij al die zegeningen te danken hebben. Door Zijn bloed zijn we gekocht, gerechtvaardigd, geheiligd, hebben we vrede met God gekregen, gaan we het heiligdom binnen, zijn we tot God geleid en bekwaam gemaakt voor Hem te verschijnen zonder meer besef van zonde te hebben. Kortom: het bloed van Christus is steeds de bron en het uitgangspunt van al onze voorrechten. De drinkbeker is een beker van de dankzegging of zegening. Wij hebben gemeenschap met dit bloed, dat wil zeggen wij genieten gemeenschappelijk alles wat dat bloed ons brengt. Hoe zouden we dan deze beker niet zegenen?! 'Het brood, dat wij breken is de gemeenschap van het Lichaam van Christus'. Wij genieten het voorrecht gemeenschappelijk deel te hebben aan dit Lichaam, en wij maken ons daarmee één. Wanneer het ene brood op de tafel geplaatst is en wij het breken, brengen wij daarmee tot uitdrukking dat wij allemaal samen tot dit éne Lichaam behoren: wij openbaren de eenheid. In hoofdstuk 11 betekenen het bloed *en* het lichaam (het bloed gescheiden van het lichaam) samen de dood. Wanneer wij aan het avondmaal deelnemen, verkondigen wij Christus' dood en doen dit tot gedachtenis aan Hemzelf en aan Zijn lijden.

Ik zal niet al te veel in bijzonderheden treden over wat er verder volgt. De apostel brengt de Tafel van de Heer in verband met het joodse altaar en stelt haar tegenover de tafel van de demonen. Hij laat ons dan zien dat, al is een afgod op zichzelf niets, achter deze afgod – en dat is heel ernstig – de duivel en zijn boze geesten zich verbergen. En de apostel wil niet dat de gelovigen aan de tafel van de demonen aanzitten. De heiden heeft gemeenschap met de boze geesten; de jood die aan de offers deelneemt, heeft gemeenschap met het altaar. En de gelovige die aan de Tafel van de Heer deelneemt, heeft gemeenschap met Christus.

Hoe staat het met ons ? Is de openbaring van de eenheid van het Lichaam van Christus voor ons werkelijk een zaak van het hart? Of doen we als de wereld, die doet wat ze maar wil? Laten we 'verstandig' zijn en in het hart van de Heer geen jaloersheid opwekken!

Alles tot eer van God

De verzen 23 tot 33 vermanen ons dat een ieder niet zijn eigen belang, maar dat van anderen zoeken moet. Is dat niet het natuurlijke gevolg van het feit dat wij één brood, één Lichaam zijn? De apostel eindigt met te zeggen: 'Hetzij dan dat gij eet, hetzij dat gij drinkt, hetzij dat gij iets anders doet, doet het alles tot eer van God'. Hierbij wil ik graag stilstaan.

Een gelovige met een nauwgezet, gevoelig en bang geweten vraagt zich vaak af: is het goed of kwaad dit of dat te doen? *Ik* zou het hem niet kunnen zeggen, maar hij vindt in het Woord van God een volmaakte regel, die past op alle levensomstandigheden, of het gaat om eten en drinken, om rust of arbeid, thuis of op reis, om uitnodigingen of feesten, of om welke betrekkingen met de wereld ook. Deze leefregel is: *de eer van God*. Hoe kan ik al die dingen doen **tot eer van God**? Door Christus na te volgen, Die alleen deze maatstaf had. 'Weest mijn navolgers', zegt Paulus, 'zoals ook ik van Christus' (11:1). Dan is alles eenvoudig. Wanneer ik mij door dezelfde stelregel laat leiden, zal dit een richtsnoer zijn om mij de juiste weg te wijzen, zonder dat ik enige aarzeling of gewetenswroeging zal hebben. Mijn hele wandel als gelovige in deze wereld zal daardoor bepaald worden.

Ook staat er geschreven: 'Al wat gij doet, doet het van harte, als voor de Heer en niet voor mensen' (Kol. 3:23). Als ik mij afvraag of het goed of verkeerd is wat ik doe, moet het criterium zijn: 'Doe ik het voor *Hem*?'. Zodra ik twijfel of ik een of ander huis zal binnengaan, of ik een bezoek zal afleggen, heb ik mij af te vragen of ik werkelijk geen andere bedoeling heb dan Christus te dienen. Mag ik mij ertoe laten overhalen een bezoek te maken, als ik daar genoodzaakt ben de Heer buiten te laten staan? Doe ik dan niet beter ervan af te zien? Ik kan toch mijn Heer niet aan de deur laten staan, zoals je je jas in de garderobe achterlaat? Christus verdient een andere plaats! Als Hij de juiste plaats in mijn hart heeft, moet ik Hem meenemen.

Op deze manier worden de meest eenvoudige relaties zonder bezwaar volledig geregeld. God geve dat wij in dit opzicht aan Zijn gedachten beantwoorden. Wanneer dat het geval is, zal alles goed gaan in ons leven en zal God verheerlijkt worden.

H. Rossier